

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/219/2018
Identifikačné číslo spisu:	2112214464
Dátum vydania rozhodnutia:	06.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2112214464.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne B. C., bývajúcej v K., Q. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Máriou Jezerskou, advokátkou so sídlom v Trnave, Hlavná č. 42, proti žalovanej L. O., bývajúcej v K., B. Č.. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Ivetou Kalinovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Cukrová č. 14, o zaplatenie 58.800,- € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13 C 83/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. decembra 2016 sp. zn. 23 Co 875/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. júna 2015 č. k. 13 C 83/2012-405 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť A. A. (pôvodnej žalobkyni) sumu 58.800,- € s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 11. septembra 2012 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol; zároveň žalovanej uložil povinnosť zaplatiť trovy konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že hoci v konaní nebol predložený priamy dôkaz potvrdzujúci odovzdanie peňazí A. A. žalovanej, nakoľko o odovzdaní peňazí nebola spísaná žiadna zmluva ani potvrdenie a pri odovzdaní peňazí neboli okrem žalovanej a jej manžela prítomní žiadni iní svedkovia, v konaní bolo predložených a vykonaných viacero nepriamych dôkazov spoločne preukazujúcich, že došlo k odovzdaniu peňazí z predaja bytu A. A. v sume 58.800,- € žalovanej. Na základe všetkých zistených skutočností súd dospel k záveru, že peniaze, ktoré dňa 15. júla 2010 A. A. vybrala zo svojho účtu, odovzdala žalovanej, aby jej ich spravovala a starala sa o ňu. Následne však žalovaná zabezpečila, aby bola A. A. umiestnená v domove dôchodcov v O., V. I. O., Z.. H., s ktorým zariadením žalovaná uzatvorila zmluvu, ktorou sa zaviazala platiť doplatky za pobyt A. A., ako aj sponzorský dar, pretože dôchodok A. A. nepostačoval na úhradu sociálnych služieb v tomto domove. Súd prvej inštancie zároveň neuveril tvrdeniam žalovanej, že nevie o výbere peňazí jej matkou, že nemala dispozičné právo k účtu svojej matky, že jej matka nebola spokojná s domovom dôchodcov v Trnave, a tiež že ju nezaujímal, čo matka urobila so sumou 58.800,- €. V konaní mal súd za preukázané, že žalovaná ovplyvňovala konanie A. A., a to pokiaľ išlo o písanie listov

adresovaných dcére B. a vnučke F., podanie trestného oznámenia či civilnej žaloby, výpoveď zmluvy uzatvorenej s domovom v Trnave a uzatvorenie zmluvy so zariadením v Hlohovci. Vychádzajúc z výpovedí A. A. a z obsahu žaloby súd dospel k záveru, že A. A. uzavrela so žalovanou príkaznú zmluvu v zmysle ustanovenia § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) s tým, že žalovaná ako príkazník mala vykonávať osobnú starostlivosť o A. A. ako príkazcu a spravovať jej finančnú hotovosť. Povinnosťou žalovanej bolo konať podľa príkazov A. A., pričom zmluva nemusela byť uzatvorená písomne. Nakoľko sa však žalovaná prestala o A. A. osobne starať, zmluva výpoveďou žalovanej zanikla, preto bola žalovaná povinná vrátiť A. A. poskytnuté peňažné prostriedky ako bezdôvodné obohatenie, teda ako plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Súd prvej inštancie uzavrel, že nakoľko na výzvy A. A. žalovaná odovzdane peňažné prostriedky v sume 58.800,- € nevydala, považoval nárok A. A. uplatnený v tomto konaní za dôvodný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 19. decembra 2016 sp. zn. 23 Co 875/2015 napadnutý rozsudok potvrdil.

2.1. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takisto konštatoval, že medzi stranami tohto sporu došlo k uzavretiu príkaznej zmluvy a neskôr, potom ako bola A. A. umiestnená do zariadenia O., zmluva zanikla pre nemožnosť plnenia (§ 575 OZ), a preto, ak súd prvej inštancie na podklade uvedeného zistenia žalobe vyhovel, tento záver bol správny.

2.2. K námietkam žalovanej týkajúcim sa porušenia zásad priamosti a ústnosti odvolací súd uviedol, že zásadu priamosti v zmysle osobného kontaktu súdu s účastníkmi konania nemožno chápať bezmedzne ako striktné vyžadovanú osobnú účasť procesnej strany na každom súdnom konaní, pretože by sa tým vylúčilo jej zastúpenie, keď účastník nemá vždy možnosť konať pred súdom osobne, či už zo zdravotných alebo iných vážnych dôvodov. I v prejednávanom prípade A. A. zastúpená advokátkou bola počas konania opakovane vypočutá, a len z vážnych zdravotných dôvodov sa nemohla dostaviť na pojednávanie, čo preukázala potvrdením odborného lekára.

2.3. V reakcii na námietku žalovanej, podľa ktorej žalobkyňa svoj nárok neuplatnila podľa § 725 OZ, odvolací súd vyslovil, že nie je povinnou náležitosťou žaloby, prípadne súčasťou vyjadrení účastníkov, poukázať na konkrétnu právnu kvalifikáciu uplatneného nároku. Žalobca je povinný opísať rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých uplatňuje svoj nárok, a súd sám uskutoční právnu kvalifikáciu v rozhodnutí vo veci samej. Súdom prvej inštancie ustálená právna kvalifikácia predmetu sporu vychádzala z názoru odvolacieho súdu (uznesenie odvolacieho súdu č. k. 23 Co 310/2013-193 zo dňa 4. augusta 2014) a súd prvej inštancie nezistil dôvody pre to, aby tento názor nerešpektoval.

2.4. Odvolací súd sa tiež nestotožnil s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej došlo k inej vade tým, že bola porušená zásada ústnosti a priamosti, i keď došlo v danom prípade k zmene v obsadení súdu (k zmene zákonného sudcu). Poukázal na to, že v občianskom súdnom konaní nie je potrebné neustále opakovat' všetky vykonané dôkazy, a to ani po zmene v obsadení súdu, keďže v civilnom sporovom konaní sa na doterajšie výsledky konania nadväzuje a nie je potrebné ich zásadne vykonávať znova. Súd prvej inštancie len v dôsledku zdravotného stavu A. A. a na jej žiadosť opakovane pojednávanie neodročoval, rozhodol bez jej opakovaného výsluchu a svoje skutkové a právne závery vyvodil z doterajšieho dokazovania.

2.5. Ohľadom spochybňovania dôveryhodnosti A. A. a ďalších svedkýň odvolací súd skonštatoval, že A. A. v žalobe i pri svojom výsluchu pred súdom uplatnila svoj nárok zrozumiteľne voči žalovanej z dôvodu výberu finančných prostriedkov z peňažného ústavu a ich odovzdania žalovanej v dôsledku jej prísľubu postarať sa o ňu, o čom pred súdom jasne a nespochybniteľne vypovedala. Pripomenul, že súd hodnotí dôkazy sám, z vlastnej iniciatívy a neprihliadnutie na výpoveď svedkýň F. B. a B. C. nebolo dôvodné a nemalo svoj racionálny podklad. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku najprv skonštatoval obsah všetkých dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané a ktoré vyplývajú z obsahu spisu, a až následne sa zaoberal ich hodnotením jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, pričom presne a zrozumiteľne odôvodnil konečný záver o dôvodnosti žalovaného nároku.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 CSP. Namietala, že bolo

porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že súdy nižších inšancií nevykonali dokazovanie, ktoré bolo nevyhnutné pre spravodlivé posúdenie veci, dôkazy, na ktoré žalovaná poukazovala, súdy nevyhodnotili a porušili aj princíp rovnosti zbraní. Žalovaná navrhovala výsluch A. A. z dôvodu jej rozporných výpovedí, avšak súd prvej inšancie nevykonal tento dôkaz, hoci mohol mať pre rozhodnutie podstatný význam. Súd nevykonal žiadne dokazovanie, ktoré by mohlo byť v prospech žalovanej a hodnotenie dôkazov vykazovalo znaky arbitrárnosti, najmä čo sa týka nezrovnalostí vo výpovediach A. A.. Spôsob dokazovania a vyhodnocovania svedeckých výpovedí bol nevyvážený, jednostranný a bez náležitých argumentov vedený v neprospech žalovanej. Žalovaná tiež uviedla, že rozhodnutie súdu na základe nepriamych dôkazov, z ktorých si vybral len tie, ktoré boli v neprospech žalovanej, nedostatočným odôvodnením, prečo nevzal do úvahy dôkazy, ktoré boli v prospech žalovanej, ako aj tým, že znovu nevypočul A. A., je porušením zásady rovnosti zbraní a práva na spravodlivý proces. Žalovaná v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci, ku ktorému malo dôjsť tým, že súd na vec aplikoval ustanovenie § 724 OZ o príkaznej zmluve. V samotnej žalobe sa však A. A. domáhala vydania veci na základe § 126 ods. 1 OZ, pričom ani v neskoršom podaní sa nedomáhala peňazí na základe príkaznej zmluvy. Žalovaná uviedla, že bez vypočutia A. A. nie je možné ustáliť, že bola uzavretá príkazná zmluva, hoci aj konkludentne. Nakoľko súd v tejto veci nevykonal žiadne dokazovanie, nie je možné aplikovať ustanovenie § 724 OZ len na základe dohady súdu. Na základe uvedeného žalovaná v dovolaní žiadala, aby dovolací súd rozsudky súdov nižších inšancií „zrušil, žalobu zamietol, prípadne vec vrátil súdu prvej inšancie na ďalšie konanie“.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a žalovanou uvádzané dovolacie dôvody súd neopodstatnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací vychádzal z právnych záverov vyjadrených v rozhodnutí veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017, podstatou ktorých je, že dôvody prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 ods. 1 CSP nemožno kumulovať; skúmal preto prípustnosť dovolania žalovanej len podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Dospel pri tom k záveru, že dovolanie žalovanej v zmysle tohto ustanovenia nie je prípustné a uznesením z 11. októbra 2017 sp. zn. 3 Cdo 90/2017: 1/ pripustil, aby do konania na miesto A. A., bývajúcej v O., I. Q. Q. O., Z., H., Z. T., O. Č., XX, vstúpila B. C., bývajúca v K., Q. Č., XX, 2/ dovolanie žalovanej odmietol a 3/ žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Na základe sťažnosti žalovanej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v náleze z 15. augusta 2018 sp. zn. IV. ÚS 323/2018 (ďalej len „nálež“) konštatoval, že uznesením najvyššieho súdu z 11. októbra 2017 sp. zn. 3 Cdo 90/2017 bolo porušené právo žalovanej na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd druhým a tretím výrokom uznesenia najvyššieho súdu. Ústavný súd preto druhý a tretí výrok uvedeného uznesenia najvyššieho súdu z 11. októbra 2017 sp. zn. 3 Cdo 90/2017 zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. V náleze poukázal na zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 1/2018, z ktorého vyplýva, že ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP a § 421 CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ ide o prvý výrok uznesenia najvyššieho súdu z 11. októbra 2017 sp. zn. 3 Cdo 90/2017 týkajúci sa pripustenia zmeny na strane žalobkyne, v tejto časti sťažnosti žalovanej nevyhovel, nakoľko nezistil, že by závery najvyššieho súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

7. Najvyšší súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia

pojednávania (§ 443 CSP) skúmal prípustnosť dovolania žalovanej nielen podľa § 420 CSP, ale aj podľa § 421 CSP. Prípustnosť kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania vyplýva napokon tiež z uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. 1 VCdo 1/2018.

8. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

8.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

8.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

8.4. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

8.5. Pokiaľ žalovaná namietla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok riadneho odôvodnenia, dovolací súd poukazuje na to, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci.

8.6. Na podstate zásady, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) inú vadu konania (teda nie zmätočnosť), zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

8.7. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinělých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Obsah spisu v ničom

neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že súdy svoje rozhodnutie odôvodnili spôsobom priečiacim sa zákonu. Súd prvej inštancie detailne popísal obsah všetkých dôkazov vykonaných v konaní, a následne ich jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach podrobil komplexnému hodnoteniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záverom o existencii príkaznej zmluvy medzi účastníkmi sporu, (ne)porušení zásady priamosti a ústnosti v konaní, ako aj k záverom o neopodstatnenosti argumentácie žalovanej týkajúcej sa spochybňovania dôveryhodnosti A. A. a výpovedí svedkýň F. B. a B.K. C.. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky.

9. Žalovaná tiež namieta, že súdy spôsobom dokazovania a vyhodnocovaním svedeckých výpovedí porušili princíp rovnosti zbraní (zásadu rovnosti procesných strán).

9.1. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP).

9.2. Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (m. m. 3 Cdo 289/2014, 3 Cdo 321/2015, 3 Cdo 888/2015, 3 Cdo 156/2016).

9.3. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Vzhľadom na námietky žalovanej smerujúce najmä k nevyváženému spôsobu dokazovania dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

9.4. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalovaná naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

9.5. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa §

420 písm. f/ CSP prípustné.

10. Dovolateľka zastáva názor, že jej dovolanie je prípustné tiež podľa § 421 CSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, ku ktorému malo dôjsť tým, že súd na vec nesprávne aplikoval ustanovenie § 724 OZ o príkaznej zmluve.

10.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

10.2. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10.3. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10.4. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia dovolacieho súdu len „právna otázka“).

10.5. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

11. V danom prípade žalovaná v dovolaní poukázala na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a v ďalšom obsahu dovolania sa zaoberala nesprávnym právnym posúdením prejednávanej veci prvoinštančným ako aj odvolacím súdom. V uvedenom dovolaní žalovaná, spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až 435 CSP, dovolacie dôvody nevymedzila tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

11.1. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t.j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

12. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol, a to sčasti podľa § 447

písm. c/ CSP, sčasti podľa § 447 písm. f/ CSP.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku o odmietnutí dovolania a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.